

ΗΛΙΑΣ ΣΒΕΡΚΟΣ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗΣ-BYΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΠΘ

Σπούδασε στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ (κατεύθυνση ιστορία) όπου ολοκλήρωσε και τη διδακτορική του διατριβή στην Αρχαία Ιστορία (1997).

Εργάστηκε στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης (1998-2003) ως επιστημονικός συνεργάτης στην έκδοση της σειράς *Supplementum Epigraphicum Graecum*. Ως τον Οκτώβριο του 2018 διετέλεσε Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (Κέρκυρα). Από τον Οκτώβριο του 2018 έως σήμερα είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ.

Κύρια ερευνητικά ενδιαφέροντα: i) Κοινωνική και πολιτική ιστορία των ελληνικών πόλεων (ιδιαίτερα της Μακεδονίας) κατά την Ελληνιστική και Αυτοκρατορική Εποχή. ii) Θεσμοί του Ρωμαϊκού κράτους με έμφαση στη διοίκηση των επαρχιών του ανατολικού τμήματος της αυτοκρατορίας. iii) Ελληνική-Λατινική Επιγραφική. iv) Ρωμαϊκή Προσωπογραφία και Ονομαστική. v) Παιδεία και εκπαίδευση κατά τους ελληνιστικούς και αυτοκρατορικούς χρόνους. vi) Η πρόσληψη της κλασικής Αρχαιότητας στους ρωμαϊκούς χρόνους. vii) Ιστορία της έρευνας της Αρχαίας Μακεδονίας και Θράκης.

I. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ)

I.1. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. *Συμβολή στην Ιστορία της Άνω Μακεδονίας των Ρωμαϊκών χρόνων (Πολιτική Οργάνωση-Κοινωνία-Ανθρωπωνυμία)*, διδ. διατριβή, Θεσσαλονίκη 2000.
2. *Supplementum Epigraphicum Graecum (SEG). Consolidated Concordances for Volumes XLVI – LX (1996 – 2010)*, Leiden-Boston 2021 [με Γ. Τσολάκη].

I.2. ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ

1. *Supplementum Epigraphicum Graecum (SEG), Volumes XLVIII-LXVIII (Leiden 2001-2023)*.

I.3. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΜΩΝ

1. *Ε΄ Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Ελληνισμό της Μ. Ασίας. Ο Ελληνισμός της Μ. Ασίας από την Κλασική Αρχαιότητα ως τον εικοστό αιώνα (Θεσσαλονίκη 27-29 Νοεμβρίου 1998)*, Θεσσαλονίκη 2000.
2. *Α΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής (Πρακτικά): Στην μνήμη Δημητρίου Κανατσούλη*, Θεσσαλονίκη 22-23 Οκτωβρίου 1999, Θεσσαλονίκη 2001. [βλ. σχετικά Ο. Salomies, *Arctos* 37 (2003) 274-275].

3. *Β' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής (Πρακτικά). Στην μνήμη της Φανούλας Παπάζογλου, Θεσσαλονίκη 24-25 Νοεμβρίου 2001, Θεσσαλονίκη 2008.*
4. *ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΑ* τόμ. I-V, Θεσσαλονίκη-Κέρκυρα 2015.
5. *Δημητρίου Κανατσούλη. Μικρά Μελετήματα* (επιμ. Η. Σβέρκος, με τη συμβολή των Β. Παππά & Θ. Κλαδή & Α. Ανδρέου), *ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΑ* 4, Κέρκυρα 2015.

I.4. ΑΡΘΡΑ

1. «Μακεδονική βιβλιογραφία 1900-1990. Μέρος Α' 1900-1945», *Μακεδονικά* 28 (1994) 369-388.
2. «Εκρωμαϊσμός και αναφορά της καταγωγής σε επιγραφές Μακεδόνων στρατιωτών του ρωμαϊκού στρατού», *Αρχαία Μακεδονία* 6 (1996) [1999] 1091-1100.
3. «Άγνωστοι λόγιοι από τη Μ. Ασία κατά την αυτοκρατορική εποχή», στο: Ηλ. Κ. Σβέρκος (επιμ.), *Ε' Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Ελληνισμό της Μ. Ασίας. Ο Ελληνισμός της Μ. Ασίας από την Κλασική αρχαιότητα ως τον εικοστό αιώνα* (Θεσσαλονίκη 27-29 Νοεμβρίου 1998), Θεσσαλονίκη 2000, 6-30.
4. «Ενεπίγραφοι ταφικοί βωμοί από τη Θεσσαλονίκη», *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 5 (2000) 1-34 (συν. με Π. Αδάμ-Βελένη).
5. «Επιτάφιος στήλες από τη Θεσσαλονίκη», στο: Ηλ. Κ. Σβέρκος (επιμ.), *Α' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής (Πρακτικά): Στην μνήμη Δημητρίου Κανατσούλη, Θεσσαλονίκη 22-23 Οκτωβρίου 1999, Θεσσαλονίκη 2001, 13-34* (συν. με Π. Αδάμ-Βελένη).
6. «Πολιτισμική Κληρονομιά και ιστορική συνείδηση: Παραδείγματα από την ιστορία της Ορεστίδος των Ρωμαϊκών χρόνων», στο: Μ. Σανταλίδου (επιμ.), *Ορεστίδος Ιστορία. Από την Κλασική Αρχαιότητα ως τον 20° αι. Συνέδριο Τοπικής Ιστορίας, Άργος Ορεστικό, 9-10 Σεπτ. 2000, Θεσσαλονίκη 2001, 19-40.*
7. «Δύο νέες επιτάφιος στήλες από το ανατολικό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης», *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 6 (2001) 1-8 (συν. με Μ. Αυλωνίτη).
8. «Ενεπίγραφο επιτύμβιο ανάγλυφο από την περιοχή των Σερρών», *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 6 (2001) 48-53.
9. «Δύο επιτύμβια επιγράμματα από τη Μακεδονία», *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 6 (2001) 54-69 (συν. με Κ. Σισμανίδη).
10. «Verschollene Inschriften aus Bisanthe im Archäologischen Museum von Thessaloniki», *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 6 (2001) 155-158.
11. «Eine neue Grabinschrift aus Anthemous (Galatista)», *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik (ZPE)* 140 (2002) 127-128.
12. «Παρατηρήσεις σε μια νέα επιγραφή από το territorium της ρωμαϊκής αποικίας της Κασσανδρείας», *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 7 (2002) [2003] 167-180.
13. «Eine Grabinschrift aus Anthemous», *ZPE* 163 (2007) 101-102.
14. «Άρπαλοσκύτα?», στο: *Τόμος Χαριστήριος στον Δημήτρη Ζ. Σοφιανό. Ιόνιος Λόγος* 1 (2007) 193-201.
15. «Bemerkungen zu zwei Epigrammen», *Classica et Mediaevalia (C&M)* 59 (2008) 139-154.
16. «Μ. Ούλπιος Ιουλιανός, ήγεμών τής Μακεδόνων έπαρχείας», στο: Ηλ. Σβέρκος (επιμ.), *Β' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής (Πρακτικά). Στην μνήμη της Φανούλας Παπάζογλου, Θεσσαλονίκη 24-25 Νοεμβρίου 2001, Θεσσαλονίκη 2008, 13-30* (συν. με Π. Αδάμ-Βελένη).

17. «Νέα επιτύμβια μνημεία από τη Λητή», *Αρχαιολογική Εφημερίς (ΑΕ)* 148 (2009) 183-221 (συν. με Κ. Τζαναβάρη).
18. «Zur Neudefinition des Territoriums einer makedonischen Polis der Kaiserzeit: Der Fall von Bragylos in Krestonia», *ZPE* 169 (2009) 163-172 (συν. με Π. Νίγδελη).
19. «Μία επιτάφια ενεπίγραφη στήλη από την Ορεστίδα», στο: Στ. Δρούγου et al. (επιμ.). *ΚΕΡΜΑΤΙΑ ΦΙΛΙΑΣ. Τιμητικός τόμος για τον Ιωάννη Τουράτσογλου*, Αθήνα 2009, 113-119.
20. «Το επιτύμβιο του Περίτα από το Άργος Ορεστικόν και τα ελληνικά ονόματα με την κατάληξη -ιανός (-ianus) στη ρωμαϊκή Ανατολή», *Ιόνιος Λόγος* 2 (2010) 349-365.
21. «Ein Bleigewicht aus Ephesos (?) in Athen», *ZPE* 172 (2010) 145-147.
22. «Μία νέα τιμητική επιγραφή των εφήβων από τα Καλίνδοια», *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 10 (2011) 185-211 (συν. με Κ. Σισμανίδη).
23. «Statienei: μία οικογένεια απελευθέρων σε λατινική επιγραφή από την περιοχή του Δρυμού», στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Κ. Τζαναβάρη (επιμ.), *Δινήεσσα. Τιμητικός τόμος για την Κατερίνα Ρωμιπούλου*, Θεσσαλονίκη 2012, 643-652.
24. «Dastilius: ένα gentilicium «φάντασμα;» σε λατινική επιγραφή από τους Στόβους (Μακεδονία)», *Ιόνιος Λόγος* 4 (2013) 257-286.
25. «Η ιστορική έρευνα στην Άνω Μακεδονία υπό το φως των νέων επιγραφικών ευρημάτων» = «Die Erforschung der Geschichte Obermakedoniens im Licht neuer epigraphischer Funde», στο: Γ. Καραμήτρου (επιμ.), *Το Αρχαιολογικό Έργο στην Άνω Μακεδονία (Αιανή-Χαιδελέβερη)*, *ΑΕΑΜ* 2 2011, Αιανή 2013, 238-309 (ελληνικά-γερμανικά).
26. *Δημητρίου Κανατσούλη Μικρά Μελετήματα* (με τη συμβολή των Β. Παππά & Θ. Κλάδη & Α. Ανδρέου), *ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΑ* 4, Κέρκυρα 2015.
27. «Από την ιστορία των μνημείων της Ανατολικής Θράκης», στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Ευ. Τσαγκαράκη & Κ. Χατζηνικολάου (επιμ.), *Παιδεστός-Θεσσαλονίκη. Αρχαιότητες σ' ένα ταξίδι προσφυγιάς = Rhaidestos-Thessaloniki. Antiquities in a Refugee Journey*, Θεσσαλονίκη 2016, 116-164.
28. «Bemerkungen zu zwei koischen bilinguen Grabinschriften», *ZPE* 201 (2017) 163-164.
29. «Prominente Familien und die Problematik der *civitas Romana* im römischen Makedonien», στο: Α. D. Rizakis & F. Camia & S. Zoumbaki (εχδ.), *Social Dynamics Under Roman Rule. Mobility and Status Change in the Provinces of Achaia and Macedonia. Proceedings of a Conference Held in Athens, 30-31 May 2014*, *ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ* 74, Αθήνα 2017, 287-347.
30. «Eine neue lateinische Grabinschrift aus Krestonia (Makedonien) und die *gens* der Epidii», *Philia* 3 (2017) 107-147 (συν. με Π. Νίγδελη).
31. «Géza Alföldy: Forscher und Weltbürger», στο: L. Mrozewicz (εχδ.), *Roman Empire: A 21st Century Prospective ... In Memoriam Géza Alföldy (1935-2001) Gniezno, 8th-9th November 2016*, *Studia Europaea Gnesnensia* 16, Gniezno 2017, 11-21.
32. «Geschäftsmänner zwischen Makedonien und Moesia Superior», στο: L. Mrozewicz (εχδ.), *Roman Empire: a 21st Century Prospective ... In Memoriam Géza Alföldy (1935-2001) Gniezno, 8th-9th November 2016*, *Studia Europaea Gnesnensia* 16, Gniezno 2017, 205-224.
33. «Eine neue Grabstele aus Pella (Makedonien)», *ZPE* 207 (2018) 57-60 (συν. με Χ. Τσούγγαρη).

34. «Roman Names in the Macedonian Ephebic Catalogues», στο: M. Kalaitzi & P. Paschidis & C. Antonetti & A.-M. Guimier-Sorbets (εκδ.), Βορειοελλαδικά. *Tales from the Lands of the Ethne. Essays in Honour of Miltiades B. Hatzopoulos – Histoires du monde des ethnés. Études en l'honneur de Miltiade B. Hatzopoulos*, ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ 78, Αθήνα 2018, 69-112.
35. «Δύο ενεπίγραφα επιτύμβια μνημεία από την αρχαία Μόρρυλο», *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 14 (2017-2018) [2018] 69-91 (συν. με Θ. Σαββοπούλου).
36. «Τερπνά θεάματα στη Θεσσαλονίκη κατά την αυτοκρατορική εποχή (Παρατηρήσεις στην IG X.2.1 436)», στο: Α. Δεληβοριάς & Ε. Βικέλα & Α. Ζαρκάδας & Ν. Καλτσάς & Ι. Τριάντη (επιμ.), *ΣΠΙΟΝΔΗ. Αφιέρωμα στη μνήμη του Γιώργου Δεσπίνη*, Μουσείο Μπενάκη Παράρτημα 12, Αθήνα 2020, 955-967.
37. «Όψεις της πνευματικής ζωής στην Άνω Μακεδονία των ρωμαϊκών χρόνων» στο: Θ. Λειψιστινού (επιμ.), *Όψεις Πολιτισμού της Δυτικής Μακεδονίας. Μέρες γιορτών Βοΐου Πέλεκου. Πρακτικά Ημερίδων 2016, 2017, 2018, Θεσσαλονίκη 2021*, 326-342.
38. «Remarks on Roman Names in the Cyclades: Tracing them in Italy and in other Parts of the Roman *Oikoumene*», στο: L. G. Mendoni & S. B. Zoumbaki (with contributions of P. Doukellis and El. Sverkos), *Roman Names in the Cyclades: Part II*. ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ 84, Αθήνα 2023, 369-417.
39. «Makedonien in der Regierungszeit Trajans», στο: M. H. Sayar (επιμ.), *Proceedings of the Colloquium on the Roman Emperor Marcus Ulpius Traianus, Antalya, 6-8 August 2017*, Κωνσταντινούπολη 2023 (τυπών.).
40. «Zur Provincia Thracia oder der Weg von der Vielfalt zur Einheit», στο: Δ. Τερζοπούλου et al. (επιμ.), *3rd International Roman and Antique Thrace Conference: "Roads, Communication & Mobility", Komotini, Greece 18-21 October 2018*, Κομοτηνή 2023 (τυπών.).
41. «Η επιγραφική έρευνα στη Μακεδονία και η συμβολή του Γιάννη Τουράτσογλου», στο: Π. Τσέλεκας et al. (επιμ.), *Εις μνήμην Γιάννη Τουράτσογλου. Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση, 1-2 Δεκεμβρίου 2022. Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης – Αίθουσα Μανώλης Ανδρόνικος, Οβολός* (τυπών.).
42. «Αναθηματικό ανάγλυφο από την Κορώνεια», στο: Ε. Παπαγιάννη & Π. Χρυστοδούλου (επιμ.). *Τιμητικός τόμος για τον Καθηγητή Μανώλη Βουτυρά*, Αθήνα 2023 (συν. με Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου, τυπών.).
43. «Μία αναθηματική επιγραφή στην Ίσιδα από τον Δρυμό», στο: *Τιμητικός τόμος για τον Καθηγητή Μανώλη Βουτυρά*, Αθήνα 2023 (τυπών.).
44. «Von Venedig nach Karthago: Die Grabinschrift von Pacuvia Epigone», *ZPE* 226 (2024) (τυπών.).

I.5. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

1. Ch. Tsochos, *Die Religion in der römischen Provinz Makedonien*, *PAwB* 40, Stuttgart 2012», *Sehepunkte* 13 (2013) Nr. 9 (<http://www.sehepunkte.de/2016/09/27073.html>)
2. Michel Sève: 1914-2014 *PHILIPPES. 100 ans de recherches françaises* (= *Patrimoine photographique* 2), Athen: École française d'Athènes 2014, <http://www.sehepunkte.de/2016/09/27073.html>.

3. «Πώλ Βέν, Παλμύρα - Ένας αναντικατάστατος θησαυρός, μτφ. Ειρ. Μητούση - Επίμετρο Τ. Αναστόπουλος, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2017, Περιοδικό *Εστία* (τυπών.).
4. W. Heckel & J. Heinrichs & S. Müller & Fr. Pownall (εκδ.), *Lexicon of Argead Macedonia (LexAM), Gnomon* (τυπών.).

1.6. ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. «Η Θεσσαλονίκη υπό την κυριαρχία των Ρωμαίων», *Θεσσαλονικέων πόλις*, τεύχος 4^ο (Φεβρουάριος 2001) 91-102.
2. Ι. Βοκοτοπούλου, *Ηπειρωτικά και Μακεδονικά Μελετήματα II*, Αθήνα 2001, 765-817 (ευρετήρια).
3. «Η περίοδος του Μακεδονικού βασιλείου», στο: Ν. Καλογερόπουλος (επιμ.), *Κοζάνη και Γρεβενά. Ο χώρος και οι άνθρωποι*, Θεσσαλονίκη 2004, 150-154.
4. «Το δουλεμπόριο κατά την Αρχαιότητα», στο: Σπ. Ασδραχάς & Αν. Τζαμτζής & Τζ. Χαρλαύτη (επιμ.), *Ελλάδα της θάλασσας*, Αθήνα 2004, 123-129.
5. «Οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις του Αυγούστου», *Ελευθεροτυπία. Ιστορικά* 294 (14 Ιουλίου 2005) 34-39.
6. «Η λατρεία του Αυγούστου», *Ελευθεροτυπία. Ιστορικά* 294 (14 Ιουλίου 2005) 40-43.
7. «Η ιστορία του Μακεδονικού βασιλείου», στο: *Ιστορία της Μακεδονίας. Ίδρυμα Μουσείου Μακεδονικού αγώνα*, Θεσσαλονίκη 2006 (ελληνικά-αγγλικά-γερμανικά). CD, www.imma.edu.gr.
8. «Προλεγόμενα» στο: Β. Σπυριδωνάκης, *Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, 1^{ος} -5^{ος} αι. Μύθος και πραγματικότητα*, Θεσσαλονίκη 2011, 7-14.
9. «La Macédoine romaine», στο: Sophie Descamps-Lequime (επιμ.), *Catalogue de l'exposition: Au royaume d'Alexandre le Grand. La Macédoine antique*, Musée du Louvre, Αθήνα-Παρίσι 2011, 565-567.
10. «Η Μακεδονία κατά την αυτοκρατορική εποχή», στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Δ. Τερζοπούλου (επιμ.), *Κατάλογος Έκθεσης: Αγρός, Οικία, Κήπος, Τόπος*, Θεσσαλονίκη 2011, 200-217 (ελληνικά-αγγλικά).
11. «Τρεις αναθηματικές επιγραφές σχετικές με την επικυριαρχία των Ατταλιδών της Περγάμου στη Θρακική Χερσόνησο», στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Ευ. Τσαγκαράκη & Κ. Χατζηνικολάου (επιμ.), *Παιδεστός-Θεσσαλονίκη. Αρχαιότητες σ' ένα ταξίδι προσφυγιάς = Rhaidestos-Thessaloniki. Antiquities in a Refugee Journey*, Θεσσαλονίκη 2016, 277-285 αρ. 7-9.
12. «Τμήμα βάσης Απόλλωνος Τοροντηνού», στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Ευ. Τσαγκαράκη & Κ. Χατζηνικολάου (επιμ.), *Παιδεστός-Θεσσαλονίκη. Αρχαιότητες σ' ένα ταξίδι προσφυγιάς = Rhaidestos-Thessaloniki. Antiquities in a Refugee Journey*, Θεσσαλονίκη 2016, 285-286 αρ. 10.
13. «Επιτύμβια στήλη της Κλαυδίας Δωνάτας και της κόρης της Κλαυδίας Ελπίδος», στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Ευ. Τσαγκαράκη & Κ. Χατζηνικολάου (επιμ.), *Παιδεστός-Θεσσαλονίκη. Αρχαιότητες σ' ένα ταξίδι προσφυγιάς = Rhaidestos-Thessaloniki. Antiquities in a Refugee Journey*, Θεσσαλονίκη 2016, 294-295 αρ. 15.
14. «Επιτύμβια στήλη του Magava», στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Ευ. Τσαγκαράκη & Κ. Χατζηνικολάου (επιμ.), *Παιδεστός-Θεσσαλονίκη. Αρχαιότητες σ' ένα ταξίδι προσφυγιάς =*

- Rhaidestos-Thessaloniki. Antiquities in a Refugee Journey*, Θεσσαλονίκη 2016, 308-309 αρ. 25.
15. «Οικοδομική επιγραφή του τείχους από το Πάνιον», στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Ευ. Τσαγκαράκη & Κ. Χατζηνικολάου (επιμ.), *Ραιδεστός-Θεσσαλονίκη. Αρχαιότητες σ' ένα ταξίδι προσφυγιάς = Rhaidestos-Thessaloniki. Antiquities in a Refugee Journey*, Θεσσαλονίκη 2016, 327-328 αρ. 37.
  16. «Πρόλογος» στο: P. Juhel & Π. Μ. Νίγδελης, *Ένας Δανός στη Μακεδονία του τέλους του 19^{ου} αι. Ο Karl Frederik Kinch και οι επιγραφικές του σημειώσεις, Μακεδονικά Επιγραφικά 1*, Θεσσαλονίκη 2015, v-viii = Π. Νίγδελης, *Γράμματα από τη Μακεδονία, γράμματα για τη Μακεδονία. Η αλληλογραφία του Charles Edson και το Corpus των επιγραφών της Μακεδονίας, Μακεδονικά Επιγραφικά 5*, Θεσσαλονίκη 2015, vii-ix.
  17. «Πρόλογος» στο: Π. Μ. Νίγδελης, *Πέτρου Ν. Παπαγεωργίου Επιγραφικά Μελετήματα, Μακεδονικά Επιγραφικά 2*, Θεσσαλονίκη 2015, v-vi.
  18. «Πρόλογος» στο: Π. Μ. Νίγδελης, *Επιγραφικά Θεσσαλονίκεια. Συμβολή στην πολιτική και κοινωνική Ιστορία της Αρχαίας Θεσσαλονίκης II, Μακεδονικά Επιγραφικά 3*, Θεσσαλονίκη 2015, v-vii.
  19. «Πτυχές της κοινωνικής και πολιτισμικής ζωής των πόλεων της Κεντρικής Μακεδονίας κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους», στο: *Η Ιστορία των πόλεων της Κεντρικής Μακεδονίας. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας*, Θεσσαλονίκη 2023 (τυπών.).
  20. «Ιστορίες πολεμικής αρετής στα σύνορα της Μακεδονίας», στο Γ. Στρατούλη et al. (επιμ.), *Ευρωπός – Παλατιανό- Στόβοι*, Θεσσαλονίκη 2023 (τυπών.).

II. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (ΕΠΙΛΟΓΗ)

1. Αρχαία Μακεδονία. 6ο Διεθνές Συμπόσιο, Θεσσαλονίκη 15-19 Οκτωβρίου 1996 [βλ. δημοσίευμα αρ. 3].
2. Ε' Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Ελληνισμό της Μ. Ασίας. Ο Ελληνισμός της Μ. Ασίας από την Κλασσική αρχαιότητα ως τον εικοστό αιώνα, Θεσσαλονίκη 27-29 Νοεμβρίου 1998 [βλ. δημοσίευμα αρ. 4].
3. Α' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής (Πρακτικά): Στην μνήμη Δημητρίου Κανατσούλη, Θεσσαλονίκη 22-23 Οκτωβρίου 1999, [βλ. δημοσίευμα αρ. 6].
4. Ορεστίδος Ιστορία. Από την Κλασσική Αρχαιότητα ως τον 20^ο αι. Συνέδριο Τοπικής Ιστορίας, Άργος Ορεστικό, 9-10 Σεπτ. 2000 [βλ. δημοσίευμα αρ. 7].
5. Στ' Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας. Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας από την Κλασσική Αρχαιότητα ως τον εικοστό αιώνα, Θεσσαλονίκη 24-26 Οκτωβρίου 2000 [Θέμα ανακοίνωσης: «Εικόνες από την κοινωνική ζωή σε ελληνικές κώμες της Μικράς Ασίας κατά την αυτοκρατορική εποχή»].
6. Β' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής (Πρακτικά). Στην μνήμη της Φανούλας Παπάζογλου, Θεσσαλονίκη 24-25 Νοεμβρίου 2001 [βλ. δημοσίευμα αρ. 17].
7. Δ' Επιστημονική Συνάντηση. Η Δράμα και η περιοχή της, Δράμα 16-19 Μαΐου 2002 [Θέμα ανακοίνωσης: Τα αρχαία ελληνικά ονόματα ως στοιχείο της πολιτισμικής μας ταυτότητας: Παραδείγματα από το Νομό Δράμας»].
8. Colloque International: Nommer les hommes. Onomastique et histoire dans l'Antiquité classique, École française d'Athènes, 19-21 Décembre 2002 [Θέμα ανακοίνωσης: «Namengebung und Geschichtsbewusstsein der Griechen in der römischen Kaiserzeit»].

9. Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής, Θεσσαλονίκη 19-21 Μαρτίου 2004 [Θέμα ανακοίνωσης: «Επιγραφές από την Αρχαία Αγορά της Θεσσαλονίκης» (συν. με Π. Αδάμ-Βελένη)].
10. Griechisch-Türkisches epigraphisches Symposium: «Epigraphische Forschungen in Griechenland und in der Türkei», Epigraphisches Museum, Athen, 26.-30. Januar 2005 [Θέμα ανακοίνωσης: «Inschriften von Krestonia» (συν. με Π. Μ. Νίγδελη)].
11. Ο Μ. Foucault και οι Ιστορικοί. Διήμερο εργαστήριο, Κέρκυρα, 21/22 Μαΐου 2005 [Θέμα ανακοίνωσης: «Έπαινοι των γυναικών»].
12. Ημερίδα Ελληνικής Ονοματολογικής Εταιρείας, Αθήνα, Τετάρτη 27 Ιανουαρίου 2010 [Θέμα ανακοίνωσης: «Παρωνύμια προσώπων της αυτοκρατορικής εποχής εμπνευσμένα από τη λογοτεχνία»].
13. XIth International Congress of Thracology, Istanbul 8-12 November 2010 [βλ. δημοσίευμα αρ. 28].
14. The Recent Archaeological Work in Upper Macedonia. New finds and Perspectives, Heidelberg, 17 December 2011 [Θέμα ανακοίνωσης: «Die Erforschung der Geschichte Obermakedoniens im Licht neuer epigraphischer Funde» (βλ. δημοσίευμα αρ. 26)].
15. II. Greek-Turkish Epigraphy Symposium, Antalya, May 23rd-26th 2012, Akdeniz University. Faculty of Letters-Department of Ancient Languages & Cultures [Θέμα ανακοίνωσης: «Neue römische Inschriften aus Thessaloniki» (συν. με Π. Μ. Νίγδελη)].
16. International Symposium «Interconnectivity in the Mediterranean and Pontic World during the Hellenistic and Roman Periods», Costanza 8-12 July 2013 [Θέμα ανακοίνωσης: «Vicirii: Die Mobilität einer römischen Gens in Mittelmeerraum»].
17. International Congress. Social Dynamics in the Greek Peninsula under the Empire: Mobility and Status Change, Friday 30 Mai 2014 (EFA-IEE) [Θέμα ανακοίνωσης: «Civitas Romana und die Prägung des soziales Profils in römischer Makedonien» (βλ. δημοσίευμα αρ. 30)].
18. Journée d'Études. La domaine romaine sur les communautés du Nord Égéen (IIe s. av. J.C.-IIe s. ap. J.C.). Entre Ruptures et continuités, Athènes, les 21 Novembre 2014 EFA-ΠΕ [Θέμα ανακοίνωσης: «Συμπληρωματικά στοιχεία για την παρουσία και τη δράση κάποιων ρωμαϊκών γενών στη Μακεδονία»].
19. The Colloquium on the Roman Emperor Marcus Ulpius Traianus. AKMED Conference Hall, Kaleiçi-Antalya, 6-8 August 2017 [Θέμα ανακοίνωσης: «Makedonien unter der Regierungszeit Trajans» (τυπών.)].
20. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Βορειοδυτική Ελλάδα και τα νησιά του Ιονίου, Ιωάννινα 23, 24, 25, 26 Νοεμβρίου 2017, Συνεδριακό Κέντρο «Κάρολος Παπούλιας» = The Archaeological Activity and Research in North West Greece and the Ionian Islands, Ioannina, November 23, 24, 25, 26, 2017, Conference Center «Karolos Papoulias» [Θέμα ανακοίνωσης: «Από την έρευνα των χρηστηρίων ελασμάτων της Δωδώνης» (τυπών.)]
21. ΙΑ' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο = 11th International Panionian Conference. Επτανησιακός βίος και πολιτισμός, Αργοστόλι-Ληξούρι-Κουρκουμελάτα 21-25 Μαΐου 2018 [Θέμα ανακοίνωσης: «Παρατηρήσεις σε επιγραφές των Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών χρόνων από την Κεφαλονιά» (συν. με Γ. Α. Σουρή)].
22. Πέλεκον-Μέρες γιορτές Βοΐου 2018. Ιστορία-Πολιτισμός-Τέχνη-Παράδοση, Σιάτιστα-Πελεκάνος-Εράτρυρα-Αλιάκμων-Νεάπολη, 15-24 Ιουνίου 2018 [Θέμα ανακοίνωσης: «Όψεις της πνευματικής ζωής στην Άνω Μακεδονία κατά τους Ρωμαϊκούς χρόνους» (τυπών.)].
23. Administrative Documents from the Eastern Provinces of the Roman Imperium, Corfu, 26-27 September 2018 [Θέμα ανακοίνωσης: «D. Terentius Gentianus und seine Tätigkeit in Makedonien» (τυπών.)].

24. 3rd International Roman and Late Antique Thracе Conference. «Roads, Communication & Mobility», Komotini, 18-21 October 2018 [Θέμα ανακοίνωσης: «Zur *Provincia Thracia* oder der Weg von der Vielfalt zur Einheit» (τυπών.)].
25. Μνήμες Μικράς Ασίας. Μουσείο Προσφυγικού Ελληνισμού Ιεράς Μητροπόλεως Νεαπόλεως & Σταυρουπόλεως – Α.Π.Θ. Θεολογική Σχολή, Τμήμα Ποιμαντικής & Κοινωνικής Θεολογίας, Αμφιθέατρο Θεολογικής Σχολής, Τετάρτη 15 Μαΐου 2019 [Θέμα ανακοίνωσης: «Η επιγραφική δραστηριότητα των Ελλήνων της Μ. Ασίας (19^{ος}/20^{ος})» (τυπών.)]
26. Πέλεκον-Μέρες γιορτές Βοΐου 2019. Ιστορία-Πολιτισμός-Τέχνη-Παράδοση, Σιάτιστα-Πελεκάνος-Εράτυρα-Αλιάκμων-Νεάπολη, 7-17 Ιουνίου [Θέμα ανακοίνωσης: «Επιγραφές της Μακεδονίας. Ειδήσεις από την Κωνσταντινούπολη» (τυπών.)].
27. Εις μνήμην Γιάννη Τουράτσογλου. Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση, 1-2 Δεκεμβρίου 2022. Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης – Αίθουσα Μανώλης Ανδρόνικος [Θέμα ανακοίνωσης: «Η επιγραφική έρευνα στη Μακεδονία και η συμβολή του Γιάννη Τουράτσογλου»].
* [Στα Συνέδρια υπ' αρ. 6, 9 και 23 υπήρξα Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής.]

III. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ-ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ)

1. «Ονόματα και Ιστορική Συνείδηση κατά την αυτοκρατορική εποχή», Σειρά Ανοικτών Διαλέξεων του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου: Κέρκυρα, 2 Νοεμβρίου 2004.
2. «Ταξίδια στην Αρχαιότητα: Με αφετηρία και προορισμό το Ιόνιο», Κοργιαλένιος Βιβλιοθήκη Αργοστολίου: Αργοστόλι, 8 Δεκεμβρίου 2006.
3. «Μία νέα τιμητική επιγραφή των εφήβων από τα Καλίνδοια», Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών. Τομέας Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Κ.Ε.Ρ.Α./Ε.Ι.Ε.): Αθήνα, 28/01/2010.
4. «Η πληθυσμιακή σύνθεση της Άνω Μακεδονίας κατά τα ρωμαϊκά χρόνια», ΚΘ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων/Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας: Φλώρινα, 11 Μαΐου 2010.
5. «Varia Onomastica: Παρατηρήσεις σε ρωμαϊκά ονόματα από τη Μακεδονία», Σεμινάριο ΤΙΣ του Ιονίου Πανεπιστημίου: Κέρκυρα, 19/05/2010.
6. «Όψεις της οικονομικής και κοινωνικής δράσης της ελίτ των μακεδονικών πόλεων κατά την αυτοκρατορική εποχή», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών: Αθήνα 19/05/2010.
7. «Η Μακεδονία από την Αρχαϊκή Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα»: Παρουσίαση των Πρακτικών του Συμποσίου: «Μακεδονία, από την Αρχαϊκή έως την πρώτη Βυζαντινή εποχή. Πέντε Εισηγήσεις», Μόναχο/Ιούνιος 2009, Μόναχο 2010: Κοζάνη, 11/02/2011.
8. Παρουσίαση του βιβλίου: «Γ. Καραμήτρου-Μεντεσίδη, Βελβεντό. Αρχαιότητες και Ιστορία, Αιανή 2010»: Βελβεντό, 01/06/2012.
9. Παρουσίαση του βιβλίου: «Πωλ Βεν, Παλμύρα - Ένας αναντικατάστατος θησαυρός, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2017»: 14η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης: Θεσσαλονίκη, Παρασκευή 14/05/2017 [βλ. και Βιβλιοκρισίες άρ. 3].
10. «Domus Furiana: Eine Geschäftsfamilie zwischen Makedonien, Epirus und Moesia Superior»: Johannes-Gutenberg-Universität Mainz (Alte Geschichte-Klassische Archäologie): Mainz 03/07/2017.
11. Παρουσίαση του βιβλίου: «Μαρία Χριστοφορίδου, Ισοκράτης *Περί Αντιδόσεως*. Η

- φιλοσοφία ή λόγων παιδεία του Ισοκράτους, Ζήτηρος, Θεσσαλονίκη 2017»: Βασιλικό Θέατρο Θεσσαλονίκης: Θεσσαλονίκη, Πέμπτη, 21/12/2017.
12. Παρουσίαση του βιβλίου: «Κώστας Μπουραζέλης, Οι τρόφιμοι της Λύκαινας. Συνοπτική ιστορία των Ρωμαίων και της πολιτείας τους από την ίδρυση της Ρώμης έως και την εποχή του Διοκλητιανού (753 π.Χ.-305 μ.Χ.), ΜΙΕΤ, Αθήνα 2017»: 15η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης: Θεσσαλονίκη, Κυριακή 06/05/2018.
  13. «Παλαιές και νέες επιγραφές από τη ρωμαϊκή αποικία του Δίου», Συναντήσεις για την Ελληνική και Ρωμαϊκή Αρχαιότητα / Rencontres sur l'antiquité grecque et romaine, Γαλλική Σχολή Αθηνών, Τετάρτη, 08 Ιουνίου 2022 (συν. με Π. Νίγδελη).
  14. «Από την Ιστορία της Θεσσαλονίκης των Ρωμαϊκών χρόνων»: Δήμος Θεσσαλονίκης. Τμήμα Προγραμμάτων & Διά βίου Μάθησης, Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης, Τετάρτη 19 Οκτωβρίου 2022.
  15. «Ονόματα Προσώπων. Γεωγραφική και κοινωνική κινητικότητα κατά τη ρεπουμπλικανική και αυτοκρατορική περίοδο»: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών: Αθήνα 13/01/2023.

IV. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ Ή ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. *Supplementum Epigraphicum Graecum*: 2001-
 Το έργο εκπονείται υπό την εποπτεία των καθηγητών Ά. Χανιώτη (Institute for Advanced Study, Princeton), Th. Corsten (Institut für Alte Geschichte und Altertumskunde, Papyrologie und Epigraphik, Πανεπιστήμιο Βιέννης), Ν. Παπαζαρκάδα (University of California-Berkeley/Εθνικό Ιδρυμα Ερευνών), και Ε. Σταυριανοπούλου (Seminar für Alte Geschichte, Πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης). Το έργο στοχεύει στην κατ' έτος παρουσίαση των ελληνικών επιγραφών από την Αρχαϊκή Εποχή έως και την Ύστερη Αρχαιότητα και εκδίδεται ετησίως από τον εκδοτικό οίκο Brill. Συμμετέχω σ' αυτό ως Associate Editor και η συμβολή μου έγκειται στη σύνταξη λημμάτων που αφορούν κυρίως στις επιγραφές της ηπειρωτικής Ελλάδος από τη Βοιωτία έως τη Θράκη, της Μοισίας, Δακίας, Βορείου Ευξείνου Πόντου και των νήσων του Αιγαίου και στη σύνταξη ευρετηρίων και Concordances (βλ. πρόλογο εκάστου τόμου).
2. «ΘΑΛΗΣ-Ιόνιο Πανεπιστήμιο-Έκδοση Επιγραφών και Τεκμηρίωση της Ιστορίας της Αρχαίας Μακεδονίας»: 2012-2016
 Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος ΘΑΛΗΣ: Έκδοση Επιγραφών και Τεκμηρίωση της Ιστορίας της Αρχαίας Μακεδονίας, από το οποίο προέκυψαν σε συνεργασία με τον Καθ. Π. Νίγδελη πέντε αυτοτελείς μελέτες σχετικές με την ιστορία της επιγραφικής έρευνας στη Μακεδονία και την έκδοση επιγραφών από διάφορες πόλεις της περιοχής και ιδιαίτερα τη Θεσσαλονίκη και την Αμφίπολη [βλ. <http://excellence.minedu.gov.gr/thales/el/thalesprojects/380257>].
3. *Dodona Online (DOL): A New Collection and Edition of the lamellae of the Oracle at Dodona* (<https://dodonaonline.com/>): 2016-
 Το πρόγραμμα εκπονείται υπό την εποπτεία του Καθ. Pierre Bonnechere (Université de Montréal) και στόχο έχει τη δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης η οποία θα περιλαμβάνει

όλα τα χρηστήρια ελάσματα της Δωδώνης. Η συμμετοχή μου σ' αυτό έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα ως προς τη δημοσίευση των ελασμάτων που ανέλαβαν μέλη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

4. *DECAInDION «Μαρτυρίες της θρησκευτικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής του Δίου. Ψηφιακή επεξεργασία και ανάλυση των συμφραζομένων των ενεπίγραφων μνημείων»*: 2019-2021.
5. Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το Έλληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΛΙΔΕΚ), με έπιστημονική υπεύθυνη την όμοτιμη καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ. Σ. Πιργιάτογλου [βλ. <https://decaindion.gr>].
5. *Die Inschriften von Laodikeia am Lykos* (σε συνεργασία με τον Th. Corsten, Πανεπιστήμιο Βιέννης): 2007-